

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

4 november 2002

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Herman De Loor, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heer Dirk De Cock en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen –**

**houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977
tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport,
uitgebracht door de heer Peter De Ridder**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen,
Guy Sols ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer
Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques
Laverge, Paul Wille ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Libreht, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1141 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting van het voorstel van decreet door de heer Herman De Loor, mede-indiener . .	4
– Voornemen van de Vlaamse regering en de gemeenten tot wijziging van de procedures van het decreet van 28 januari 1977	4
– Gedetailleerde beschrijving van de procedures voorzien in het decreet van 27 januari 1977	4
– Voorstel tot het invoeren van een verkorte procedure	5
2. Standpunt van de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	5
3. Algemene bespreking	5
4. Artikelsgewijze bespreking, stemming en eindstemming	6

DAMES EN HEREN,

De commissie besprak op 13 juni, 17 en 22 oktober 2002 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.

Op 13 juni 2002 werd het voorstel van decreet toegelicht.

Op 17 en 22 oktober 2002 volgden de bespreking en de stemming.

1. Toelichting van het voorstel van decreet door de heer Herman De Loor, mede-indiener

- Voornemen van de Vlaamse regering en de gemeenten tot wijziging van de procedures van het decreet van 28 januari 1977

De heer Herman De Loor stelt dat in het overleg tussen de Vlaamse regering en de gemeentebesturen de afspraak is gemaakt om de procedures van het administratief toezicht op de gemeenten te evalueren en bij te sturen. Eenzelfde intentie blijkt uit de beleidsverklaringen en beleidsnota's van de Vlaamse regering.

Specifiek is er voor het toekennen van nieuwe benamingen of voor de wijziging van bestaande benamingen voor openbare wegen en pleinen nog steeds een loodzware procedure van kracht, zoals voorzien in het decreet van 28 januari 1977. Deze procedure omvat in het kader van het specifiek administratief toezicht het bindend advies van de Provinciale Commissie voor Plaatsnaamgeving, en bij een beroep hiertegen het eveneens bindend advies van de Centrale Commissie. Daarenboven moet het dossier in het kader van het gewoon administratief toezicht verplicht worden overgemaakt aan de gewone toezichthoudende overheid. Bovendien komt de toezichtprocedure bovenop een verplicht, maar niet bindend advies van de gemeentelijke Raad voor Cultuur, en een procedure van bekendmaking en openbaar onderzoek die aan de betrokken inwoners de mogelijkheid biedt om bezwaren in te dienen.

De zware procedure contrasteert volgens de spreker met andere besluiten van de gemeente die enkel moeten worden opgenomen op de lijst van de gemeenteraadsbesluiten. De zware procedure wordt ervaren als een betutteling, zonder afdoende meerwaarde. Daarom wordt gepleit voor een vereenvoudiging van het decreet van 1977.

- Gedetailleerde beschrijving van de procedures voorzien in het decreet van 28 januari 1977

De heer Herman De Loor geeft ten behoeve van de commissieleden een gedetailleerd overzicht van de loodzware procedure die momenteel moet worden gevolgd voor het toekennen of wijzigen van namen van openbare wegen en pleinen.

Alles start bij een principiële beslissing van de gemeenteraad, gevolgd door de bekendmaking ervan via openbare aanplakking. Opmerkingen worden bij het gemeentebestuur ingewacht binnen de 30 dagen. Tevens vraagt het gemeentebestuur advies aan de gemeentelijke cultuurraad, die binnen 30 dagen zijn advies schriftelijk mededeelt aan gemeentebestuur. Indien geen advies wordt uitgebracht binnen de voorgeschreven termijn, wordt het advies als gunstig beschouwd.

De spreker merkt op dat zowel de aanplakking, als de adviesaanvraag aan Gemeentelijke Cultuurraad gelijktijdig moeten gebeuren, en duidelijk de datum moeten vermelden waarop de termijn van 30 dagen begint te lopen. Bij het verstrijken van deze termijn wordt proces-verbaal opgesteld van sluiting van het openbaar onderzoek, waarin de ingediende opmerkingen en bezwaren zijn opgenomen.

Wanneer principieel besloten wordt tot wijziging van een bestaande naam, moet het gemeentebestuur dit voornemen, met opgave van de redenen, ook schriftelijk mededelen aan al de personen die ofwel langs de bedoelde wegen en pleinen wonen en kiesgerechtigd zijn in de gemeente, ofwel eigenaar zijn van erven gelegen langs de bedoelde wegen en pleinen en een in België bekende woonplaats hebben. Deze personen kunnen dan hun eventuele opmerkingen en bezwaren schriftelijk bij het gemeentebestuur indienen binnen dezelfde termijn van 30 dagen. Ook deze stap moet gelijktijdig verlopen met beide andere vermelde stappen.

Na het sluiten van het openbaar onderzoek en het opmaken van het proces-verbaal tot sluiting, vraagt het gemeentebestuur advies aan de provinciale commissie. Hiertoe moet het volledig dossier – met o.m. een verantwoording, cartografische documentatie, eventueel biografie van de persoon wiens naam wordt voorgesteld – opgestuurd worden. De provinciale commissie brengt advies uit binnen een termijn van 30 dagen, mogelijkerwijze éénmaal door de gouverneur te verlengen met 30 dagen. Bij ontstentenis van het advies binnen de voorgeschreven termijn wordt het als gunstig beschouwd.

De spreker merkt op dat het advies van deze provinciale commissie bindend is in geval van wijziging van de naam van bestaande wegen en pleinen. Tegen dit bindend advies kan het gemeentebestuur beroep aantekenen bij de centrale commissie, die binnen 60 dagen een eveneens bindend advies verstrekt. Daarenboven bepaalt het huidig decreet dat de volledige dossiers ook verplicht moeten worden overgemaakt aan de gewone toezichthoudende overheid, in plaats van alleen te worden opgenomen op de lijst van gemeenteraadsbesluiten.

- Voorstel tot het invoeren van een verkorte procedure

De heer Herman De Loor stelt voor om het verplichte, maar niet-bindende advies van de Gemeentelijke Cultuurraad te behouden. Nagenoeg elke Vlaamse gemeente heeft immers een of meer heemkundige of historische kringen, die gewoonlijk zitting hebben in de Gemeentelijke Cultuurraad. Daardoor vormt die de facto een degelijke adviescommissie, zodat een beroep op een hogere instantie meestal niet nodig is.

Indien het gemeentebestuur van oordeel is dat toch een advies van een meer gespecialiseerde commissie wenselijk is, kan het ook advies vragen aan de Koninklijke Commissie voor Advies voor Plaatsnaamgeving. Dat advies zou noch verplicht, noch bindend zijn. Het is volgens de spreker de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering om te oordelen over de rol van de provinciale commissies. Moeten met andere woorden naast de Centrale Commissie nog provinciale commissies blijven bestaan? Hun advies hoeft alleszins niet verplicht of bindend te zijn.

Nadat de adviezen en bezwaren zijn binnengekomen en onderzocht, is het de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om, als verkozen en verantwoordelijk bestuur een beslissing te nemen over het wijzigen van de naam van een weg of plein of over het vaststellen van de naam van een nieuwe weg of een nieuw plein.

Dit besluit van de gemeenteraad is dan, zoals elk ander besluit, onderworpen aan het algemeen toezicht van de gewone toezichthoudende overheid. Die kan, al dan niet na een klacht of bezwaar, nagaan of de wettelijke bepalingen zijn nageleefd, of de beslissing van het gemeentebestuur afdoende is gemotiveerd en of het algemeen belang niet is geschaad.

2. Standpunt van de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

De minister meent dat er zich geen inhoudelijk maar wel een praktisch probleem stelt.

De werkwijze die in voorliggend voorstel van decreet wordt opgenomen sluit nauw aan bij het voorontwerp van gemeentedecreet, zodat de minister inhoudelijk geen probleem heeft met de voorgestelde vereenvoudiging van de procedures.

Wat de vorm en timing betreft, liggen de kaarten echter moeilijker. Voorliggend voorstel van decreet zal immers op korte termijn worden gevolgd door een ontwerp van gemeentedecreet (momenteel nog voorontwerp) dat specifieke artikelen bevat inzake de procedure voor het benoemen van straten en pleinen.

De minister heeft er echter geen probleem mee om het parlementair initiatief te honoreren en voorliggende voorstel van decreet te ondersteunen. Hij bestempelt dit echter wel als een uitzonderingssituatie, en hoopt dat voor de andere materies die in het voorontwerp van gemeentedecreet worden behandeld, in allerijl geen nieuwe voorstellen van decreet zullen worden ingediend.

De minister vestigt er de aandacht op dat de voorgestelde procedure moet kunnen worden ingepast in de globale werking van de gemeenten, en de procedures die in het voorontwerp van gemeentedecreet zullen worden opgenomen. In deze zin kan hij niet uitsluiten dat er via het gemeentedecreet eventueel kleine verbeteringen kunnen worden aangebracht.

3. Algemene bespreking

De commissieleden steunen het principe dat de procedure voor het benoemen van straten en pleinen ernstig moet worden vereenvoudigd.

De heer Miel Verrijken hoopt dat gemeenten en steden van de vereenvoudigde procedure gebruik zullen maken om straatnamen met historische verwijzingen terug correct te benoemen. Doorheen de eeuwen, en ook door foutieve vertalingen van Vlaamse straatnamen in het Frans na de Franse Revolutie, werden de historische verwijzingen in straatnamen immers niet correct overgenomen. Hij verwijst naar o.a. de Mutsaertstraat en de Koeportstraat in Antwerpen, die respectievelijk Mutsertstraat en Koupertstraat zouden moeten heten,

verwijzend naar de historische personages naar wie de straat werd genoemd. Hij kondigt aan dat hier-voor tijdens de plenaire behandeling een amendement zal worden ingediend.

De heer Herman De Loor en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen erkennen dat er overlappingsen zijn met het momenteel nog niet ingediende ontwerp van gemeentedecreet. Zij beklemtonen echter dat voorliggend voorstel van decreet reeds tijdens de vorige zittingsperiode werd ingediend, en dus lang voor er sprake was van een ontwerp van gemeentedecreet. De sprekers vinden in het voorontwerp echter de bevestiging dat ook de regering erkent dat de bestaande procedures voor het geven van namen aan straten en pleinen aan herziening toe zijn.

Mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Marino Keulen en Jos Stassen sluiten zich hierbij aan. De heer Jos Stassen stelt aanvullend dat het voorontwerp van gemeentedecreet een hele reeks gemeentelijke bevoegdheden omvat. De opmerking van de minister over de noodzakelijke compatibiliteit van de procedures op lokaal niveau is dan ook terecht. Bovendien kan geen voorafname worden gedaan op het debat over het voorontwerp van gemeentedecreet binnen de bevoegde commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid. Hij noteert echter het voornemen van de minister om de procedure die in voorliggend voorstel van decreet wordt opgenomen, te respecteren.

De heer Marino Keulen en mevrouw Mieke Van Hecke menen dat voorliggend voorstel van decreet onbeperkt van kracht kan zijn tot op het ogenblik dat het overkoepelende gemeentedecreet voor hetzelfde onderwerp een – vermoedelijk quasi identieke – regeling voorziet. Vermoedelijk zal voorliggend voorstel van decreet op dat ogenblik worden opgeheven.

4. Artikelsgewijze bespreking, stemming en eindstemming

De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

De verslaggever,

Peter DE RIDDER

De voorzitter,

Jos STASSEN
